

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redaktie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk;
Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R.
Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D.
Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redaktie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-73814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementenprijs f 10,- per jaar. Abonnementenprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

Terug naar de oude paden (1)

Zo zegt de Heere: Staat op de wegen en ziet toe, en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin, zo zult gij rust vinden voor uw ziel.
Jeremia 6 : 16a.

De tijd waarin Jeremia leefde was donker en de taak van deze profeet was bijzonder zwaar. Hij heeft Gods gericht over het rijk van Juda moeten aanzeggen omdat het volk was afgeweken van de weg des Heeren. De mensen leefden zich uit in ongerechtigheid. Jeremia heeft dat vergeleken met een bron die voortdurend water opstuwt, zo welke allerlei kwaad en onrecht onbelemmerd op uit het hart van jong en oud. De wet des Heeren waarin Hij Zijn wil heeft bekend gemaakt werd met voeten getreden, men leefde naar eigen goeddunken. De afval van de dienst des Heeren was vrijwel algemeen en zover doorgewerkt dat men van schuldgevoel over het bedreven kwaad niet meer wist. Men ging voort op een heilloze weg die naar de ondergang voerde, want zo maakte men zich rijp voor het gericht van God, waarbij het onafhankelijk volksbestaan van Juda zou ophouden en de mensen die het gericht overleefden in de grootste ellende terecht zouden komen. Dat gevaar dreigde aldoor in de tijd van Jeremia, voor welk gevaar hij het volk telkens en telkens weer heeft gewaarschuwd.

Bij het begin van zijn optreden had het er naar uitgezien dat er een terugkeer tot de dienst des Heeren zou komen. Toen kwam de godvrezende koning Josia aan de regering, die de ontheiligde tempel liet reinigen, de dienst des Heeren herstelde en de reformatie van het volksleven in betrekking tot die dienst krachtig ter hand nam. Toen werden zo voor het oog de oude paden weer gezocht, maar die reformatie bleek bij velen een zaak te zijn die alleen de buitenkant van het leven raakte. Men hoopte dat de Heere het nu, omdat men anders ging leven, wel voor hen zou opnemen tegen hun tegenstanders die het volksbestaan van Juda bedreigden, maar bij de grote massa was er geen terugkeer tot de Heere Zelf met berouw en schaamte. Er was wel uitwendige levensverbetering, maar dat kwam niet op uit inwendige levensvernieuwing. Ondanks alles wat koning Josia deed bleef het hart van de mensen onveranderd. Dat kwam duidelijk in het licht toen Josia in de strijd tegen Egypte sneuvelde. Toen was het ook met de reformatie gedaan en nam het verval hand over hand toe. Er zijn toen nog wel enkele koningen aan de regering gekomen, maar er was niet één godvrezend vorst meer bij. Er waren toen nog wel profeten in het land, maar die waren niet door God geroepen en gezonden, zij profeteerden vals, d.w.z. zij vertelden dingen die de mensen graag hoorden en ondertussen stijfden zij hen in hun weerspanning tegen de Heere. Er waren toen ook nog wel priesters, maar zij blinddoekten het volk dat zij in de bloemhoven jaagden met ongegronde troost: Vrede, vrede en geen gevaar. In die tijd heeft Jeremia de boodschap gebracht die de Heere hem had opgedragen.

Als boetprediker heeft hij tegen de toenemende goddeloosheid getuigd en het volk alle grond voor die valse gerustheid ontnomen en waarschuwd hij voor het al nader komend gericht. Maar alles scheen tevergeefs. Er werd niet naar hem geluisterd, men geloofde de waarheid van zijn boodschap niet, men spotte ermee of men negeerde hem. De mensen hadden schoon genoeg van het oude wat Jeremia voorstelde, dat paste toch niet meer in hun tijd. De dienst van God, zoals hun vaders die hadden betracht, was een zaak die zichzelf overleefd had. Hun tijd was immers zo heel anders, en daarom zocht men nieuwe wegen, waarbij men vooral wat meer vrijheid had. Men wilde een soort godsdienst, waarbij het vlees ook aan zijn trekken zou komen. En zo ging het ondertussen snel naar de ondergang van het volksbestaan, want het verval in de religie werd op de voet gevolgd door het verval in de zeden wat de samenleving ontwrichtte. Leest u Jeremia 6 er maar eens goed op na. Terecht is de opmerking gemaakt dat een volk dat God verlaat en Zijn dienst loslaat de kiem van de ontbinding in zich draagt. Het zou niet moeilijk zijn om vanuit deze gegevens lijnen naar onze tijd te trekken.

Wat we echter nu vooral willen benadrukken is, dat ondanks dat alles de Heere Juda nog niet losliet. Jeremia was niet uitsluitend boetprediker die de zonden geselde en de oordelen moest aan zeggen. Hij moest vooral ook het volk terugroepen tot de zuivere dienst des Heeren en de boodschap laten horen: Zo zegt de Heere: Staat op de wegen en ziet toe en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin, zo zult gij rust vinden voor uw ziel.

Zo zegt de Heere. Dat stelde Jeremia nadrukkelijk voorop. De mensen moesten weten dat hij maar niet zijn eigen woord sprak. Tegenover de valse profeten van zijn tijd die naar hun eigen inzicht spraken en zo het volk misleidden en al verder en verder afvoerden van de wegen des Heeren stelde Jeremia het woord van God. Dit is de taak van elke getrouwe prediker.

Tegenover allerlei vernieuwingen die ook in onze tijd opgeld doen, waarbij het woord des Heeren wordt ondermijnd of geheel wordt losgelaten, bij alle botsing van meningen ook inzake het zogenaamde generatieconflict moet een prediker niet komen aandragen met zijn inzicht en zijn mening, maar alle vragen en problemen die ons bezig houden moeten gesteld worden onder het gezag van het woord des Heeren. Dat woord moet worden overgebracht en de boodschapper moet achter dat woord gaan staan. De Heere geve daartoe getrouwheid aan allen die Hij tot die arbeid geroepen heeft om het woord des Heeren te spreken naar de mening van de Heilige Geest.

VAN DE ADMINISTRATIE

Enkele abonnees op de preken-serie van „Recht en Genade” gireerden het verschuldigde abonnementsgeld op f 70.43.50, het gironummer van „Bewaar het Pand”. Dit is een abuis, daar dit moet geschieden op giro 14.77.59 van „De Banier”, Brugtinnenstraat 1, Utrecht. Wij hebben vanzelfsprekend dit abuis in orde gebracht, en verzoeken hierbij tevens dat alle abonnees op „Van Recht en Genade” hier goede nota van zullen nemen.

Voor ditmaal hebben wij weinig nieuws door te geven. f 24,50 hebben wij extra ontvangen w.o. een gift van N.N. te S. via Ds. Blom van f 10,-; als steeds daarvoor hartelijk dank en bij de voortduur aanbevolen.

Administratie-adres „Bewaar het Pand”: Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn. Giro 70.43.50.

N.B. Broeder G. Post, Zeeasterstraat 15, Urk, willen wij bij deze hartelijk dank zeggen voor het innen van het abonnementsgeld in Urk bij verschillende abonnees. Wij zijn hem daar zeer erkentelijk voor, daar dit ons veel werk heeft bespaard. Zijn er meerderen, die ons in deze willen helpen?

v. d. L.

Dat heeft onze tijd broodnodig. Alleen dat woord kan leiding geven bij alle vragen van deze tijd. Vooral ook onze jonge mensen hebben het zo heel hard nodig om uit dat Woord te leren wat de weg des Heeren is die wij moeten gaan zullen wij niet verkeerd uitkomen.

Want nog laat de Heere ons niet los zomin Hij het afkerige Juda ongewaarschuwd liet gaan. Hij ging dat volk achterna en door de dienst van Jeremia legde Hij a.h.w. de hand op hen en drong bij hen aan: Staat op de wegen, gaat zo toch niet verder op die weg die u ten verderve leidt. Staat op de wegen en ziet toe. Realiseer u hoever u nu al gekomen bent, u bent vlak bij uw ondergang, en realiseer u dan ook eens welk voordeel het u heeft opgeleverd dat u Mij hebt verlaten.

Dat was de boodschap voor Juda. Het is ook de boodschap voor de kerk over de brede linie in onze tijd. Ook nu worden allerlei vernieuwingen gezocht waarbij het woord des Heeren en de leer die naar de godzaligheid is wordt losgelaten, en het resultaat van dat alles is dat vele kerken leeglopen. Nog komt het woord des Heeren tot de kerk in deze situatie: Sta stil op die heilloze weg en zie toe, realiseer u wat de vrucht is van dit alles.

Staat op de wegen en ziet toe. Dat is het woord van de barmhartige God tot zondaren die zich van Hem hebben afgekeerd en geen zin hebben in Zijn wegen te gaan. De Heere heeft geen lust in uw dood maar daarin dat gij u bekeert en daarom laat Hij waarschuwen staat op de wegen en ziet toe; wie God verlaat heeft smart op smart te vreezen.

Staat op de wegen en ziet toe; dat woord is ook gericht aan hen die niet vreemd zijn van de genade des Heeren maar die mede door de invloed van de geest van deze tijd van het rechte pad zijn afgedwaald. Ook Sion is vaak zo ver van huis. Staat op de wegen en ziet toe. Naar dit woord moet worden geluisterd zal er voor ons volk voor de kerk alsook voor het persoonlijk leven toekomst zijn.

Ds. P. Sneep.

In deze geest sprak Ds. Sneep bij de opening van de middagvergadering van de Ontmoetingsdag 8 april jl. te Dordrecht. B.

MIJN WOORD BEWAARD

2

De lofprijzing van de verhoogde Christus spreekt niet alleen tot Filadelfia, maar ook tot het erfdeel van de kerk van alle eeuwen. De brieven uit de hemel zijn gegeven tot onderzoek, zij herinneren aan de roeping van de kerk en vragen verantwoording. Zij zijn als een spiegel, waarin die kerk zichzelf moet zien. Nooit kan zij zich daarom zomaar afmaken van de ernst van deze woorden.

Als er één brief spreekt in onze dagen dan toch zeker deze. Niet omdat het er zo goed uitziet op het bredere erfdeel van de kerk, als het gaat over het bewaren van het Woord Zijner lijdzaamheid. Integendeel, het ziet er treurig uit in veel opzichten met dat bewaren.

Juist dat Woord wordt van alle zijden aangevallen. Opmerkelijk is het, dat het erom te doen is om het hart uit het Woord Gods uit te snijden. En wat is dat anders dan het Woord Zijner lijdzaamheid, zoals het in deze brief naar voren komt. Door de eeuwen heen heeft de vorst der duisternis zijn pijlen gericht op het Evangelie van vrije genade, dat van de lijdende Knecht des Heeren getuigt. Vandaag doet hij dat op een zeer geraffineerde manier, die veel gevaarlijker is dan de brute ontkenning.

Is het niet duidelijk uitgekomen rondom ons? Men is begonnen met de ontkenning van de waarheid van sommige schriftgedeelten. Zo heeft men de eerste Bijbelhoofdstukken in de waarheid aangetast. Allerlei mooie redeneringen hebben hun dienst daarbij gedaan. Het gaat niet om de „verpakking” maar om de inhoud. De verpakking behoort tot het wereldbeeld, dat de schrijver van Genesis had. Hij wist er nu eenmaal niet meer van! Ondertussen wordt het bestaan van Adam door zulke schriftverklaarders (?) ontkend. We zouden hier heel wat meer kunnen noemen. Velen offeren de historische waarheid van Gods Woord op aan de doelgedachte. 't Gaat om het doel, waarmee een bepaald Bijbelboek geschreven is, en niet om de feiten. Zo worden wonderen ontkend en gehele schriftgedeelten disputabel gesteld. Steeds heeft men echter gesteld: Wij willen vasthouden aan het centrale in de Heilige Schrift, niets tekort doen aan de Persoon en het werk van Christus, aan Zijn sterven en opstanding.

Maar het is nog niet lang geleden, dat openlijk de verzoening door voldoening aan het recht van God op hetzelfde erf geloofend is. Wat is het anders dan het hart van het Evangelie eruit willen snijden? Eerst wordt het Woord nog geprezen, maar leeft het niet meer in het leven van de kerk, dan begint het met critiek op sommige gedeelten. En het einde is de ontkenning van het Woord Zijner lijdzaamheid.

Dit komt niet alleen openbaar in de belijdenis van Gods Woord. In de prediking spreekt dat vandaag ook. Juist in de bediening van Gods Woord heeft het Woord Zijner lijdzaamheid zo'n grote plaats naar het Woord van God zelf. De troon van God staat opgericht in de rechte bediening van Gods Woord. Daarin klinkt door „Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons; goedertierenheid en waarheid gaan voor Uw aanschijn heen”. Het is de prediking van recht en genade, waarin het bloed van Christus een centrale plaats heeft. Dan wordt de doodstaat van de mens onomwonden verkondigd en klinkt het wonder van vrije genade door. De waarachtige bekering wordt aangedrongen. En dat alles niet in een dood-orthodoxe prediking, waarin de dingen wel genoemd worden maar niet wezenlijk functioneren.

En hoe is het vandaag in zoveel kerken? Velen horen daar een boodschap over de naastenliefde, die zonder verband met de verhouding tot God gepredikt wordt. Algemeen is de klacht over flauwe en arme preken, die zonder voedsel naar huis toe sturen. Niet altijd betekent dit dat er niet meer gesproken wordt over zonde en genade. Als het dan echter niet meer dan begrippen zijn en dit alles niet leeft

in de prediking, dan is het proces van afglijding allang begonnen en kan niet anders verwacht worden dan een nog verdere vermagering, als God het niet anders maakt. Het is daarom geen wonder, dat velen hun heil elders gaan zoeken, waar nog voedsel te vinden is.

Zijn Woord bewaren. Daar roept God toe door de eeuwen heen. Het valt op hoe vaak of dit spreekt in Gods getuigenis. Waarvan de gemeente van Filadelfia het lichtende voorbeeld is door Gods genade, daar is telkens het vermaan van de apostelen mee gevuld geweest. En geen wonder. De Heere heeft zelf dat Woord gegeven, toebetrouwd aan Zijn Kerk! Door de geschiedenis van de kerk heen heeft de Heere Zijn Woord bewaard. In de tijd van de Reformatie is dat openbaar gekomen. In de vorige eeuw liet Hij dat weer zien. Telkens ging het om dit Woord, waarvan in de brief aan Filadelfia sprake is. Door Zijn Goddelijke genade deed Hij gedurig maar weer dat Woord prediken en kracht doen. In Zijn Goddelijke handen ligt die bewaring gewaarborgd tot aan het einde toe.

Toch ontslaat dat niet van de roeping om te bewaren. De Heere staat er voor in en zorgt er Zelf voor. Niettemin vraagt Hij het daarom des te meer om het in afhankelijkheid van Hem te zoeken. We zijn het verplicht tegenover God, tegenover Zijn Kerk en tegenover onze eigen zielen.

D. Slagboom

PERSONALIA

Ons redactielid Ds. M. Baan, thans woonachtig te Driebergen, is weer zo ver hersteld, dat hij weer enige arbeid kan verrichten. Hij heeft eerst een paar zondagen alleen 's morgens gepreekt, maar nu gaat hij elke zondag tweemaal voor in de bediening van het Woord. Vanzelf zijn wij - zo schreef hij - ook zeer dankbaar met ons herstel. De Heere heeft getoond ons niet te vergeten, en wat Hij bij de aanvang heeft willen geven, zo hopen en vertrouwen wij dat Hij ook bij de voortgang alles wel zal maken.

Ds. N. de Jong van Driebergen moest zich opnieuw aan een behandeling in het ziekenhuis laten onderwerpen. De Heere houdt getrouw Zijn Woord. Dat mocht hij ondervinden. De Heere heeft het welgemaakt. De zondag, die na de verschijning van ons blad komt, zal hij wanneer alles verder naar wens verloopt weer mogen voorgaan in de bediening van het Woord. En dat is de begeerte van zijn hart. Ook hier blijkt, dat dagen van tegenheden nog wel eens dagen van bijzondere zegen zijn.

We zijn met hen verblijd.

B.

De eerste zes jaargangen

Een onzer abonnees wil tegen een kleine vergoeding de eerste 6 jaargangen van ons blad beschikbaar stellen voor iemand, die er prijs op stelt deze te bezitten.

Men gelieve zich met mij in verbinding te stellen. Wie dat per omgaande doet komt wellicht in aanmerking.

B.

VAN RECHT EN GENADE

De laatste weken kwamen er nog verschillende aanmeldingen als abonné op de preken-serie Van Recht en Genade.

Een hunner vroeg of de mogelijkheid bestaat om telkens aan het einde van een jaargang een ingebonden exemplaar te krijgen. Daar gaf hij de voorkeur aan. Losse preken raken vaak zoek. Hij verwacht, dat er anderen zijn, die er ook zo over denken en zich wel zouden willen opgeven voor de toezending van een gebonden exemplaar elk jaar.

Ik geef dat hier door. De mogelijkheid van een gebonden exemplaar is er natuurlijk. Men kan zich aan mij opgeven.

Ds. G. Blom

Naar de katechisatie

119

HET GELOOF (7)

b) het toestemmen des geloofs.

Zo hebben we dus met elkander gezien, waarin de KENNIS in het geloof bestaat en wezenlijk onderscheiden is van een alleen verstandelijk weten over hetgeen God geopenbaard heeft in Zijn Woord. Dit verstandelijk weten is wel van betekenis, ja, is noodzakelijk tot onderscheiding van alle leugenleer. Maar het is niet genoeg tot zaligheid. Daartoe is nodig een ZALIGMAKENDE kennis, welke in het hart van de zondaar wordt gewerkt door de Heilige Geest.

Toch moeten we nog enkele dingen opmerken ten opzichte van deze kennis.

De kennis des geloofs doet de zondaar door ontdekkend licht des Geestes verstaan zijn diepe rampzaligheid buiten God en Christus. Gods Geest laat zien de onmogelijkheid om door eigen werken, door eigengerechtigheid met God verzoend te worden. Hij ziet zijn vloek- en strafwaardigheid in het licht van Gods heiligheid en rechtvaardigheid. Die kennis dringt zó in het hart door, dat zij een droefheid naar God verwekt, een hartelijk schuldbesef en een dorst en honger naar den Heere en naar verzoening, welke de Heere vervult uit de ontsluiting van de mogelijkheid van zalig te kunnen worden uit vrije genade, door de weg der verlossing, in de belofte van het Evangelie geopenbaard. Naar mate de kennis toeneemt, verkrijgt de ziel licht over het volkomen Borgwerk van Christus, waardoor Jezus noodzakelijk, dierbaar, gepast en algenoegzaam wordt en Zijn Gerechtigheid albedekkend, om, door beoefening van het rechtvaardig geloof Christus aan te nemen en met Job te mogen getuigen: „Ik weet, mijn Verlosser leeft.”

Steeds dieper dringt de kennis des geloofs door tot de heilgeheimen der zaligheid bij het opwassen in de genade en kennis van den Heere Jezus Christus. Deze kennis doet ook opwassen, zij het in de weg van strijd, in de beoefening van de vreze des Heeren. Spr. 1 : 7: „De Vreze des Heeren is het beginsel der wetenschap.” En Spr. 2 : 6: „Want de Heere geeft wijsheid, uit Zijn Mond komt kennis en verstand.”

Wanneer we het Hebreeuwse woord voor „kennen” (jada) raadplegen, blijkt, dat het kennen bij de Israëliet subjectief van aard is. Hij geeft weer, wat hij persoonlijk gehoord, gevoeld, gedacht en ondervonden heeft gedurende de ontmoeting met het voorwerp van zijn onderzoek. Zo ook bij de vromen onder Israël ten opzichte van de kennis van God. Daarbij is opmerkenswaard, na te gaan, hoe men over de werkelijkheid der dingen, over de waarheid oordeelde.

De eeuwige, boventijdelijke, onzichtbare dingen treden in de ZICHTBARE dingen op hem toe. God handelt in de zichtbare werkelijkheden. Hij ontmoet en ervaart God in de geschiedenis, in de uittocht van Israël uit Egypte o.m., in Gods oordelen en zegeningen enz. Dit wil niet zeggen, dat men niet erkent de onzichtbare, eeuwige dingen. Integendeel. Maar die worden openbaar in de zichtbare dingen. Doch, weer goed verstaan: niet op pantheïstische manier: éénwording van God en het schepsel.

Me dunkt, de betekenis van het Hebreeuwse woord heeft toch wel veel te zeggen voor de dwaasheden van de moderne theologie en haar opvattingen over Genesis twee en drie, enz. Doch ter zake.

In de betekenis van het Hebreeuwse woord voor „weten”, „kennen” komt ook uit, dat het kennen der dingen tevens bevat het element van erkennen. God kennen moet gepaard gaan met Hem te e r k e n n e n.

Wie God kent is niet iemand, die zonder meer veel van God weet, maar die God v r e e s t, door Hem te ERKENNEN.

Dit brengt ons tot de bespreking van het t w e e d e element in het zaligmakend geloof: het t o e s t e m m e n des geloofs.

Deze toestemming van wat God in Zijn Woord

geopenbaard heeft is ook weer niet een uiterlijk instemmen met de waarheid. Maar zij heeft verzegelende kracht. Het wijst op „aannemen” van het Woord des Heeren. Zo lezen we van de 3000, die op de Pinksterdag te Jeruzalem werden toegebracht (Hand. 2 : 41) „Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt.”

Vooraf ook I Joh. 5 : 9 en 10 wijst duidelijk op het „toestemmen” des geloofs. We lezen daar: „Indien wij de getuigenis der mensen aannemen, de getuigenis van God is meerder; want dit is de getuigenis van God, welke Hij van Zijn Zoon getuigd heeft. Die in de Zoon van God gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf. Die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet gelooft de getuigenis, die God getuigd heeft van Zijn Zoon.”

De toestemming des geloofs is een „amen” zeggen op wat God zegt in Zijn Woord, met volkomen verloochening van eigen waardigheid en kracht.

We hebben een vrouw gekend, die reeds vele jaren voor Gods Troon juicht, maar die op krachtdadige wijze is getrokken uit een modern, ijdel leven. Zij ging nog gezond voor een paar weken naar een pension van een Godvrezende zuster. Zij werd echter ziek, zeer ernstig. Op een morgen vroeg zij tot verbazing aan de pensionhoudster om een Bijbel. Zij kreeg deze direkt. Een paar dagen daarna vernam de pensionhoudster waarom zij om een Bijbel vroeg. Zij zei: o vrouw, toen ik de Bijbel las, opende God mijn blinde zielsogen en toen zag ik, dat al de vloekspraken mij golden. En zij moest amen zeggen op deze. Maar zij heeft ook amen mogen zeggen op de aan haar toegepaste belofte van het Evangelie van Gods genade. Die twee weken zijn geworden, naar ik meen, twee jaren in datzelfde pension. Ruim is zij mogen heengaan naar haar eeuwig tehuis! „Heilig zijn, o God, Uw wegen!”

In dit „toestemmen” des geloofs wordt dus de zekerheid van de waarheid gekend en erkend. Maar hoe komt het dan, dat somtijds bij de gelovigen nog zulke twijfelingen kunnen opkomen?

Deze twijfelingen bestaan echter niet uit een bezwijken van het geloof zelf, maar zij vinden haar oorzaak in de gelovigen, in Gods kinderen, zelf. Onkunde, ongelooft, bestrijdingen kunnen nog zulke parten spelen in hen. Denk maar aan Petrus, toen hij, wandelend over de golven, tot Jezus wilde gaan. „Maar ziende de sterke wind, werd hij bevreesd.” Toch was zijn geloof niet weg. Dat kan ook niet. „En als hij begon te zinken, riep hij, zeggende: Heere, behoud mij!” En wanneer later Petrus op de zee van satan zal geworpen worden en Zijn Heere driemaal kwam te verloochenen, had Jezus 't hem al verzekerd: „Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.” En die beproefde vader sprak eens: „ik geloof, Heere! kom mijner ongelovigheid te hulp.” Hij wilde zeggen: het ongelooft is van mij, dwaze.

Lezer(es) kent u iets van die ware kennis, waaraan ten nauwste verbonden is de toestemming? Kent u ook die bestrijdingen? Want het ware leven en de geloofsoefeningen worden bestreden. De duivel komt nooit op een leeg schip af, maar wel op een vol schip. Urk. v. L.

Generale Synode

6

We zouden nog verschillende andere zaken kunnen bespreken, die op de synode aan de orde kwamen, maar we willen ons beperken. Er is echter een zaak, die we hier niet zonder meer voorbij kunnen gaan en dat is de verhouding tot de vrijgemaakten buiten verband. Het standpunt, dat sommige gemeenten innemen en wat daaruit al voortgevloeid is en nog verder dreigt voort te vloeien, vervult velen met grote zorg.

Deze zaak was vroeger al op de synode geweest. Toen zijn er enkele bepalingen vastgesteld, waaraan de gemeenten zich moesten

houden. In enige gemeenten zijn er sedert korter of langer tijd contacten met vrijgemaakten. In het noorden gingen enkele gemeenten besluiten en maatregelen nemen, die niet in overeenstemming waren met de generale bepalingen. Men handelde naar eigen inzicht. Classicale en provinciale vergaderingen steunden de gemeenten. Een paar kerkeraden gingen in beroep. Zodoende kreeg de generale synode er mee te maken.

Het hek is van de dam. Zo schreven we al geruime tijd geleden. Het hek moest nodig weer gesloten worden. De synode had daar gelegenheid toe. De gevaren waren zichtbaar. De verdeeldheid in het kerkelijke leven moet zoveel mogelijk geweerd worden. De afwijkende kerken hadden tot de orde moeten worden geroepen. Dat had gekund aan de hand van de vroegere synodale bepalingen. Rechts was er geen enkele vrijheid om tot kanselruil enz. over te gaan. We schreven daar vroeger al over.

Maar wat doet de synode? Ze besluit de bepalingen aan te vullen, dat wil zeggen aan te passen aan de situatie, die bepaalde kerken veroorzaakt hebben. Dat is gelegenheids-wetgeving. Dat doet denken aan de uitspraken aanzien van de nieuwe psalmberijming.

En intussen gaan de gemeenten door. Alle mogelijke vrijgemaakte predikanten komen op onze kansels, aangekondigd in de kerkbladen. Het hek is werkelijk van de dam. Dat is weer eens goed gebleken. Het blijft niet bij kanselruil. In Ons Kerkblad, orgaan van de classis Utrecht, van 7 januari jl. staat te lezen, dat de vrijgemaakte predikant van Eindhoven bereid is mee te helpen aan de preekvoorziening door enkele kerken als gastpredikant in Den Bosch voor te gaan, welk aanbod graag werd aanvaard. In aansluiting daarop staat in het nummer van 4 februari onder 's-Hertogenbosch o.a. het volgende: „Zoals in het verleden ds. v. d. Brink ook wel in de diensten van onze wijk vooring, zo is de kanselruil gecontinueerd met ds Postma. Hij zal zo mogelijk ook af en toe helpen in de 'tweede dienst' en 13 februari voor het eerst ons voorgaan. Wij hopen dat de band daarmee weer gelegd is voor een ervaring van geestelijke eenheid, die eerlang ook een echte kerkelijke eenheid zou kunnen worden.” Van kerkrecht blijft zo niet veel over. Het is ons meermalen opgevallen, dat van bepaalde zijde gauw gegrepen wordt naar kerkorde en kerkelijke bepalingen, wanneer gemeend wordt dat van andere zijde iets verkeerd is gedaan of gezegd is, maar zelf gaat men zijn gang alsof er geen recht en geen orde is.

Er wordt steeds weer gewezen op de kerkelijke eenheid. Die is er inderdaad. We hebben dezelfde belijdenis. Maar dat zegt niet alles. Dat kunnen we ook bij andere kerken zien. Bij uitwendige eenheid is er lang niet altijd innerlijke eenheid. Alleen als die er is kan een belijdenis goed functioneren. Tegenwoordig doet een belijdenis vaak denken aan een personele unie. Twee landen hebben dezelfde vorst, maar het gezag van die vorst is niet in beide landen even groot. Die landen zelf hebben alleen door de vorst met elkaar te maken en hebben overigens hun eigen bestaan.

We menen te moeten constateren, dat er innerlijke verschillen zijn, die in allerlei nieuwigheden enz. openbaar komen. Er wordt wel gezegd, dat het om uitwendige dingen gaat, maar dan is niet te begrijpen, waarom men met zoveel volharding de ene nieuwigheid na de andere zoekt door te voeren. Men laat zich daarvan niet afhouden door bezwaren, die er bij anderen leven. De redenering is dan, dat men niet ter wille van een bepaalde groep van alle veranderingen kan afzien. Het komt niet voor, dat men ter wille van de behoudenden afziet van het streven naar veranderingen. Met het gevolg, dat de gebrokenheid van het kerkelijk leven bevorderd wordt.

Met leedwezen moeten we deze dingen constateren. Zo graag zouden we het anders zien. In de weg van wederkeer tot God is er alleen verwachting. Dat hebben we allen nodig te beoefenen, kerkelijk en persoonlijk.

We zijn afgedwaald van de vrijgemaakten.

We komen daar nog even op terug. In het Kerkblad van het Noorden schreef Ds. K. J. Velema in zijn jaaroverzicht o.a. het volgende: „Onze kerken worden steeds meer geconfronteerd met de gereformeerde kerken vrijgemaakt, buiten verband. Er zijn hier en daar contacten. Het is moeilijk te zeggen hoe deze zich zullen ontwikkelen. We gaan er vanuit dat onzerzijds (zo heb ik het steeds aangevoeld) de begeerte er is om in de gebrokenheid van de gereformeerde gezindte in Nederland iets te doen. Vandaaruit is de sympathie van sommigen onzer voor deze kerken te verklaren. Wanneer deze contacten echter zouden moeten resulteren in het losweken van verschillende kerken van ons van het eigen kerkverband hebben we toch wel ernstige bezwaren. We weten dat de zelfstandigheid van de plaatselijke kerk een kostbaar goed is. Dat mogen we niet aantasten. Maar we gevoelen helemaal niets voor een situatie waarin we in feite een aantal los naast elkaar staande kerken krijgen met alle gevaren en bezwaren van dien.”

Dit is een waarschuwend woord, dat we graag doorgeven.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Het is gisteren weer zondag geweest. Het is al enige tijd geleden dat we met elkander in ons blad over de zondag hebben nagedacht. Of liever: we waren bezig om met elkander daarover na te denken. We moesten dat echter even onderbreken, daar we jullie eerst wilden laten horen wat we op de laatste ontmoetingsdag in Dordrecht zo ongeveer gezegd hebben. Daar dit nu weer tot het verleden behoort, wil ik proberen de draad weer op te pakken over dat zondagsvraagstuk. Zoek nog maar eens het nummer op, waarin het laatst daarover geschreven is. Het is no. 7 van de 7de jaargang, d.d. 6 april. We schrijven nu 5 juni. Daar liggen dus nog al wat weken tussen. Dit komt ook door het feit, dat ons blad altijd nog een blad is, dat maar eens in de veertien dagen verschijnt. We kunnen het waarderen dat er steeds weer stemmen opgaan, die vragen of het niet wekelijks kan verschijnen. Doch dat is niet zo eenvoudig als velen denken. Want we hebben als redactieleden, die het blad moeten vullen, allemaal ons gemeentelijk werk. En dat vraagt de nodige tijd. Daarbij komt, dat we de prijs van ons blad zo laag mogelijk willen houden. Het kost nu f 10,— per jaar. Dat is in deze tijd niet veel. Maar als het ééns in de week zou gaan verschijnen, dan zou de prijs verdubbeld moeten worden. En dat zou voor sommige leden wel bezwaarlijk kunnen zijn. Te meer, daar het er in zit, aangezien alles steeds duurder wordt, dat de prijs van f 10,— niet gehandhaafd zal kunnen blijven op de duur, ook al doen alle medewerkers hun werk geheel gratis. Het zal dus voorlopig wel blijven zoals het is. Ik hoop inmiddels dat jullie zullen kunnen waarderen, wat je geboden wordt. Alle arbeid is natuurlijk gebrekkig. We willen dat allemaal gaarne bekennen. Maar we mogen toch ook nog wel eens vernemen dat de Heere er Zijn zegen aan verbinden wil.

Ik ga nu gauw over tot het weer schrijven over de zondag. We hebben de lijn van de Heidelberger Catechismus bij onze overdenking gevolgd. Dat is een goede Gids, om ons aan de hand van Gods Woord de weg te wijzen, door het labirint van vragen, rondom de zondagsheiliging.

We moeten tot het huis Gods naarstig komen, zo hoorden we de laatste keer. Daar hebben we „werk” mee. Het volgende wat van ons „te doen” gevraagd wordt, is: Om Gods Woord te horen. Op zichzelf is dat een geweldige gedachte. Ik hoop dat mijn jonge vrienden daar diep van doordrongen zullen zijn. Want is het niet geweldig, dat God, Die in de hemel woont en door duizend maal tienduizenden engelen omringd wordt, ook op aarde wonen wil, onder zondige mensen, dat zijn opstandige mensen. Want zonde is o.a. opstand tegen God. Doch God wil er tussen zitten. Waar twee

of drie in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden van hen, zegt de Heere. Daar wil Hij Zijn Woord laten horen. God spreekt in Zijn huis tot mensen. Hij spreekt van recht en genade. Van genade door recht. D.w.z. dat mensen die náar recht de dood hebben verdiend, nu genade verkrijgen kunnen dóór recht, hetwelk door de Heere Jezus Christus is verworven. Hij heeft er zorg voor gedragen, door de schuld van Zijn volk te betalen en de wet tot in titel en jota toe te volbrengen, dat zondaren op grond van Zijn werk het eeuwige leven kunnen verkrijgen.

Jongens en meisjes, vinden jullie dat niet geweldig? Te móeten horen dat je de dood hebt verdiend. Dat zal toch niemand, die nog naar de bijbel leven wil, kunnen tegenspreken. Want God zegt in Zijn Woord, dat de ziel, die zondigt sterven moet. En nu te mógen horen dat je het eeuwige leven verkrijgen kunt, op grond van de verdiensten van de Heere Jezus Christus. Nogmaals, vinden jullie dat niet geweldig? Ja, dat is een geweldige zaak.

Helaas, al stellen we de dingen zo, omdat ze naar het Woord van God also zijn, vinden velen dit helemaal niet zo geweldig. De meesten van de jongelui en ook ouderen zijn veel meer belangstellend naar de prestaties van „Ajax”, dan naar datgene wat God, tot heil van zondaren, in Zijn huis wil laten horen.

Hoe zou dat toch komen? God laat ons uit Zijn Woord, wat in Zijn huis recht verkondigd moet worden, dat óók eerlijk horen. Dit komt, omdat we van nature dood zijn in de zonden en de misdaden. Dientengevolge zijn we geestelijk doof en blind. We horen niet en we zien niet hoe ellendig het met ons gesteld is, nl. dat we allemaal, naar het recht, kandidaten voor de dood zijn. Daarom is er ook zo weinig belangstelling bij de massa voor de verkondiging van die rijke heilsboodschap, die God elke week weer wil laten horen. Ik hoop dat er onder mijn lezers velen zullen gevonden worden, die ogen hebben gekregen om te zien en oren om te horen. Dan is er aan hen een wonder gebeurd. Want, zal het goed komen met een mens, ook met een jong mens, dan moet er aan de mens een wonder gebeuren. Hij moet van dood worden levend gemaakt. Hij moet wederom geboren worden.

Doch nu is in het huis des Heeren ook te vernemen, dat de Heere dit doen kan en wil. Hij is de HEERE God, de God Israëls, Die alleen wonderen doet. Ps. 72 : 18. En nu mag in Zijn huis een ieder daarom vragen: Heere, wilt U dat zo noodzakelijke wonder ook eens in mijn leven verheerlijken? Dat is toch ook een wonder dat dit nog aan de Heere gevraagd mag worden? De Heere zegt dat ook in Zijn Woord Hij laat dat ook „horen” uit Zijn Woord. Wendt U naar Mij toe, en wordt behouden, zegt de Heere, want Ik ben God en niemand meer. Wie bidt, die ontvangt. Wie zoekt, die vindt. Wie klopt, die zal worden opengedaan. Zo zouden we nog een poosje door kunnen gaan. Er is zoveel uit het Woord van God te vernemen. Ik hoop dat het veel jullie lust zal zijn, om je onder de verkondiging van dat Woord neer te zetten. En dat het in je binnenste zal mogen leven:

Merk op mijn ziel, wat antwoord God u geeft. (Want):

Hij spreekt gewis, tot elk, die voor Hem leeft. Zijn gunstgenoot van blijde troost en vree, Mits hij niet weer op 't spoor der dwaasheid tree.

God is zo nederbuigend goed, dat Hij de verkondiging van Zijn Woord dienstbaar stellen wil tot de zaligheid van arme zondaren. Want het geloof is uit het gehoor; en het gehoor is door het Woord Gods. En hoe zullen ze horen, indien ze niet gezonden worden? (vrij weergegeven naar Rom. 10.) God zendt dus predikers uit, opdat ze het woord zouden verkondigen, opdat de mensen het horen zouden en door het horen tot „geloven” zouden komen. De Heere werkt altijd middellijk en wij zijn aan de middelen gebonden. Veracht daarom de middelen niet.

Het is groot dat we in des Heeren huis voor Zijn aangezicht mogen verschijnen en dat Hij tot ons Zijn Woord wil laten spreken. Nooit kan dit genoeg gewaardeerd worden. Het

naarstiglijk komen kan ook nooit genoeg be-tracht worden.

Het is zelfs een groot kwaad, wanneer dit zonder wettige reden nagelaten wordt. De Heere waarschuwt daar Zelf ook voor, als Hij laat zeggen, opdat we het zouden horen: „en laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar elkander vermanen; en dat zoveel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert. Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid verkregen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden, maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden”, enz. Hebr. 10 : 25—27. Als jullie deze verzen goed lezen, is het hoogst gevaarlijk om op des Heeren woord geen acht te geven. Het is dan spotten met het heil van je onsterfelijke ziel. Jongens en meisjes, doet dat nooit. „Hoor des Heeren woord!” Dat kom je zo menigmaal in de profeten tegen. En dat is nog het bevel van vandaag. En dan moeten we er „gehoor” aan geven. D.w.z. moeten het ook „doen”. Voorwaar, er is op de zondag genoeg te „doen”. We hopen er nog meer van te horen. Wat we boven hebben neergeschreven, dat geldt natuurlijk ook, als je met vakantie gaat. Zullen jullie het niet vergeten, m'n beste vrienden! Inmiddels gaan we jullie weer groeten, met de wens en bede, dat God jullie allen geopende oren geven zal, om Zijn Woord te verstaan, en ons een mond om het recht te verkondigen. We moeten ten deze het allemaal van hetzelfde Adres hebben. En... het is een goed Adres! Jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent.

Huishoudster gevraagd

oude waarheid toegedaan
door weduwnaar met 3 kinderen

J. SPIES Jr.

Prins Mauritsstraat 46, 's Gravenzande

HARTELIJK WELKOM IN ELBURG

op de **ZENDINGSDAG**
uitgaande van de Chr. Geref.
Kerk te Elburg, op D.V. woensdag
28 juni 1972 in het gebouw
van de Gereformeerde Kerk, Vrijheidstraat.

MORGENSAMENKOMST:

Aanvang 10.15 uur.
Leiding:
Ds. P. Beekhuis te Noordeloos.
Sprekers:
Ds. P. Sneep, Alphen a/d Rijn.
Ds. P. v. Zonneveld, Leerdam.

MIDDAGSAMENKOMST:

Aanvang 14.00 uur.
Sprekers:
Ds. H. v. Leeuwen, Urk.
Ds. G. Blom, Meerkerk.
Ds. W. C. Hovius, Ned. Herv.
Pred., Ede.
Sluiting:
Ds. H. C. v. d. Ent, Katwijk aan Zee.

STEL VERTROUWEN IN DE VERBORGEN KRACHTEN DER NATUUR !!

Ook na veel teleurstellingen, hebben onze geneeskrachtige kruiden niet alleen verlichting, doch ook genezing gebracht.

O.a. **AAMBEIEN, BRONCHITIS, ZENUWEN, HOOFDPIJN, MIGRAINE, REUMATIEK, EXCEEM, BEDWATEREN, VERMAGERING.**

Kuur voor een maand f 7,50
(verzendingkosten inbegrepen)
Vermeldt wel duidelijk welke soort U wenst te ontvangen!

DROGISTERIJ SIKKING

Barveoetestraat 5 - Haarlem
Telef. 023 - 31 28 82 (b.g.g. 32 46 06)
Giro 190 609

Heden heeft de Heere in de volle zekerheid des geloofs tot Zich genomen, mijn innig geliefde man, onze geliefde en zorgzame vader, behuwd- en grootvader

WIJNAND BOK

de leeftijd van ruim 86 jaar.

„Zalig hij, die in dit
Jakobs God ter hulpe heeft;”

Poederoyen, W. Bok-van der Veer.
Poederoyen, A. W. van Veen-Bok.
J. C. van Veen.
Rotterdam, M. Bok.
Chino (California), J. M. Kroes-Bok.
J. Kroes.
Maartensdijk, P. Bok.
C. M. Bok-Timmerman.
Poederoyen, J. M. Bok.
Maarsse, W. Bok.
A. W. Bok-van Driel.
Poederoyen, T. C. Bok.
D. F. Bok-van Maanen.
Bennekom, W. Lakerveld-Bok.
G. E. Lakerveld.
Poederoyen, G. E. A. van Veen.
H. J. van Veen-van Wijk.
En kleinkinderen.

Poederoyen, 9 juni 1972.
Maasdijk 36.

De teraardebestelling heeft plaatsgevonden op woensdag 14 juni j.l. op de Algemene Begraafplaats te Poederoyen.

Heden heeft de Heere, in de volle zekerheid des geloofs, tot Zich genomen onze mede ambtsbroeder de Heer

W. BOK

Ruim 60 jaar heeft hij mogen arbeiden in het ambtelijk werk.

Allen die hem gekend hebben weten wat wij in hem verliezen.

De Heere geve ons kracht zijn voetsporen te blijven volgen.

De kerkeraad der
Chr. Geref. Kerk
te Poederoyen.

*Hoe liefelijk zijn Uwe woningen,
O Heere der Heerscharen, mijn
Koning en mijn*

Ps. 84 : 2 en 4b

Op Zijn tijd heeft de Heere, voor ons geheel onverwacht, tot Zich genomen, mijn zeer geliefde man, onze lieve, zorgzame vader, behuwd- en grootvader

WOUTER BOOGAARD

in/de ouderdom van 70 jaar.

„Wij danken God voor hetgeen
ons In hem gegeven heeft”

Rotterdam,
M. J. Boogaard-Lugtigheid
M. J. Bosch-Boogaard
A. J. Bosch
Jantje, Marijke
Hilversum,
A. G. Boogaard
J. F. Boogaard-Krul
Kirsten en Mariska

ROTTERDAM, 3 juni 1972
Berkendaal 147.

Correspondentie-adres:
A. J. Bosch, Lange Hilleweg 109.

De begrafenis in het familiegraf heeft plaats gehad, donderdag 8 juni j.l. op de begraafplaats der Herv. Gem. van Rotterdam Charlois.

TE HUUR

**KAMER met KEUKEN en
ZOMERHUISJE**
Bosrijke omgeving.
Zondag in ere houden.
Heel rustige omgeving.

G. Huenestein,
Vaarbekerweg 22,
Doornspijk.